

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته: معماری
گرایش: معماری منظر

بازآفرینی باغ نظر شیراز با رویکرد حفاظت از منظر فرهنگی ارگ کریمخان

فهیمة دهقانی

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا پورجعفر

استاد مشاور:

دکتر محمدجواد مهدوی نژاد

بهمین ۹۰

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب..... عضو هیأت علمی..... دانشجوی رشته..... معاری..... نفر..... ورودی سال تحصیلی..... ۱۳۸۸..... مقطع..... دانشکده..... رشته..... متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:.....

تاریخ:.....

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته ... است که در سال ... در دانشکده ... دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی ...

سرکار خانم/جناب آقای دکتر ... مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر ... از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب محمد رحمان دانشجوی رشته معماری مقطع دانشجوی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: محمد رحمان

تاریخ و امضا: ۹/۱۲/۱۶

تائیدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم فهیمه دهقانی تحت عنوان: «بازآفرینی باغ نظر شیراز با رویکرد حفاظت از منظر فرهنگی ارگ کریمخان» را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تائید می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استاد	آقای دکتر محمدرضا پورجعفر	۱- استاد راهنما
	استادیار	آقای دکتر محمدجواد مهدوی نژاد	۲- استاد مشاور
	استادیار	آقای دکتر مهدی زندیه	۳- استاد ناظر
	دانشیار	آقای دکتر محمدرضا بمانیان	۴- استاد ناظر
	دانشیار	آقای دکتر محمدرضا بمانیان	۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

هر قلم آن گاه که می نثار دو سطر بارادری نوردد
نه بر یک دست، بلکه بر دست های زیادی تکیه زده است.
تقدیم به مادر عزیزم که راه و روش درست اندیشیدن و زندگی را از او آموختم.
تقدیم به همسر عزیزم که در این راه یار و مهربان من بود.

سپاس و تشکر از کلیه اساتید بزرگوار که از بدو تحصیل تا کنون همواره مشوق و راهنمای من بوده اند، به خصوص اساتید گرامر
دوران تحصیل در دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس.

تشکر و سپاسگزاری از اساتید ارجمندی که در روند انجام مطالعات و طراحی این پایان نامه من را ارشاد فرموده اند، به ویژه
راهنمایی های مفید و دلسوزانه اساتید محترم راهنما و مشاور، آقایان پروفسور محمد رضا پورجعفر و دکتر محمد جواد مهدوی نژاد.
و در پایان سپاس و تشکر از خانواده و دوستان عزیزم که مشوق و همراه من در این راه بوده اند.

چکیده

هر شهری به سبب تنوع مردمان، فرهنگ و تاریخ آن منحصر به فرد است و از آنجایی که ساختار یک شهر بسیار پیچیده است، وجود و حضور چرخه‌هایی از افول، انحطاط و اصلاح و بازآفرینی در فضاهای آن بدیهی است. تغییرات یک شهر، ردپایی را از خود در زمان و مکان برجای می‌گذارد و تحولی ژرف در زندگی و حیات شهری ایجاد می‌نماید و باعث فرسایش فضاها و فعالیت‌های شهری می‌گردد و چهره و معنایی متفاوت را القا می‌کند. نمایش یک شهر به بهترین وجه در مراکز فرهنگی و کانون آن تحقق می‌یابد، از این‌روی حفاظت و بازآفرینی مناظر فرهنگی به عنوان یک رویکرد با اهمیت در دوران معاصر قابل بررسی است. در این راستا تعیین، معرفی و بازآفرینی ویژگی‌های عناصر سازنده منظر فرهنگی ایران در دوره زندیه و در شهر شیراز که در دسته مناظر فرهنگی درون شهری جای می‌گیرد نخستین هدف در این پژوهش می‌باشد.

برای نزدیک شدن به این بحث باغ نظر در مجموعه زندیه مورد مطالعه قرار گرفته است، سپس در طی فرآیندی دو طرفه از طریق شناخت باغ نظر و دیگر ویژگی‌های مرتبط با مجموعه زندیه سعی شده به شناختی جامع از این منظر فرهنگی دست یابیم. اهداف کلان این پژوهش شامل تبیین مفهوم منظر فرهنگی و رابطه آن با رویکرد حفاظت از میراث فرهنگی - تاریخی و بازآفرینی باغ‌های دارای قدمت تاریخی با رویکرد مبتنی بر حفاظت است. هم‌چنین برقراری ارتباط کالبدی و معنایی بین عناصر مجموعه، رهیافت به محدودیت‌ها و پتانسیل‌هایی که می‌توانند در روند طراحی مجموعه‌های درون شهری مؤثر واقع شوند، یافتن راهکارهای مناسب جهت ایجاد عرصه‌های تعاملات اجتماعی و... اهداف خرد این تحقیق می‌باشد.

در این پژوهش ابتدا مبانی نظری مربوط، سپس نمونه‌های مختلف هم راستا با موضوع تحقیق بررسی و شناسایی و نقاط قوت و ضعف آن‌ها تجزیه و تحلیل شده است و سپس معیارهایی در راستای طراحی و بازآفرینی مناظر فرهنگی درون شهری بیان شده است. در پایان با استفاده از مطالعات انجام شده و نتایج حاصل از آن‌ها گزینه‌های طراحی ارائه و بر مبنای گزینه انتخابی به طراحی خواهیم پرداخت. این تحقیق از نوع کاربردی و روش آن بر مبنای روش تحقیق تفسیری با رویکرد مورد پژوهی الگوهای تاریخی بنا نهاده شده است.

واژگان کلیدی: مناظر فرهنگی، مناظر فرهنگی درون شهری، بازآفرینی مناظر فرهنگی، باغ نظر،

مجموعه زندیه شهر شیراز

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست جداول.....	ح.....
فهرست نمودار.....	ط.....
فهرست نقشه ها.....	ط.....
فهرست تصاویر.....	ی.....

❖ فصل اول: تعریف و تبیین پژوهش

۱-۱-مقدمه	۲.....
۲-۱-تعریف مسئله	۳.....
۳-۱-ضرورت انجام تحقیق	۴.....
۴-۱-محدوده مطالعاتی پروژه	۵.....
۵-۱-قلمرو تحقیق	۵.....
۶-۱-اهداف تحقیق	۵.....
۷-۱-سوالات تحقیق	۶.....
۸-۱-فرضیه ها/پیش فرض ها	۷.....
۹-۱-روش انجام تحقیق	۷.....
۱۰-۱-پیشینه تحقیق	۷.....
۱۱-۱-جنبه جدید بودن و نوآوری	۹.....
۱۲-۱-جمع بندی	۹.....

❖ فصل دوم: شناخت اصول و مفاهیم

۱-۲-مقدمه	۱۲.....
-----------------	---------

- ۲-۲- بازآفرینی ۱۳
- ۲-۲-۱- اصول بازآفرینی ۱۶
- ۲-۲-۱- بهبود تنوع کاربری ۱۷
- ۲-۲-۲- تشویق فشردگی ۱۷
- ۲-۲-۳- ایجاد تراکم توسعه ۱۸
- ۲-۲-۴- اطمینان حاصل نمودن از توازن فعالیت ها ۲۰
- ۲-۲-۵- بالا بردن سهولت دسترسی ۲۰
- ۲-۲-۶- آفرینش پیوندهای عملکردی ۲۱
- ۲-۲-۷- ساختن یک سامانه هویتی مثبت ۲۲
- ۳-۲- منظر فرهنگی ۲۴
- ۳-۲-۱- انواع مناظر فرهنگی ۲۶
- ۳-۲-۲- اهمیت مناظر فرهنگی ۲۸
- ۳-۲-۴- قوانین بازآفرینی مناظر فرهنگی ۲۹
- ۳-۲-۵- ارزش های مربوط به مناظر فرهنگی ۲۹
- ۳-۲-۶- ثبت مناظر فرهنگی در فهرست آثار جهانی ۳۲
- ۳-۲-۶-۱- روش کار در انجام پروژه های مربوط به مناظر فرهنگی ۳۲
- ۳-۲-۷- برنامه های حفاظتی مناظر فرهنگی ۳۳
- ۳-۲-۷-۱- توسعه روش حفاظت تاریخی ۳۶
- ۳-۲-۷-۲- ثبت روش کار و توصیه هایی در انجام پژوهش ۳۸
- ۳-۲-۷-۳- نکات مهم در انتخاب روش ۳۹

- ۸-۲- منظر فرهنگی ایران ۴۱
- ۸-۲-۱- انواع منظر فرهنگی ایران ۴۲
- ۹-۲- جمع بندی ۴۳

❖ فصل سوم: بررسی نمونه‌های مشابه داخلی و بین الملل

- ۱-۳- مقدمه ۴۶
- ۲-۳- بازآفرینی و احیای میدان عتیق (کهنه) اصفهان ۴۷
- ۱-۲-۳- مشخصات پروژه ۴۷
- ۲-۲-۳- طراحی کلی مجموعه و دور نمای طرح ۵۰
- ۲-۲-۳- تعیین اهداف و راهبردهای طراحی مجموعه ۵۰
- ۳-۳- طرح جامع مجموعه زندیه ۵۳
- ۴-۳- بازآفرینی مرکز شهر بارسلون والراوال ۵۸
- ۱-۴-۳- پیشینه سیوتات ولا ۵۸
- ۲-۴-۳- بازآفرینی مرکز شهر ۶۰
- ۳-۴-۳- اهداف خرد ۶۱
- ۴-۴-۳- فرهنگ به عنوان ابزاری برای بازآفرینی ال راوال ۶۱
- ۵-۴-۳- اهداف طرح ۶۳
- ۵-۳- جمع بندی ۶۴

❖ فصل چهارم: شناخت بستر طراحی

- ۱-۴- مقدمه ۶۸

بخش اول: شناخت شهر	۶۹
۲-۴- شناخت کلی استان فارس	۶۹
۱-۲-۴- موقعیت طبیعی و جغرافیایی استان فارس	۶۹
۲-۲-۴- موقعیت شیراز	۷۰
۳-۲-۴- وضعیت طبیعی شیراز	۷۰
۴-۲-۴- اقلیم شیراز	۷۱
۳-۴- پیشینه شهر شیراز	۷۳
۴-۴- تحولات ساختاری شهر شیراز	۷۴
۱-۴-۴- از زمان احداث تا دوره سلجوقی	۷۴
۲-۴-۴- دوره اتابکان	۷۵
۳-۴-۴- دوره صفوی	۷۶
۴-۴-۴- دوره زندیه	۷۷
۵-۴-۴- دوره قاجار	۷۹
۶-۴-۴- دوره معاصر	۸۰
۵-۴-۵- نگاهی به تحولات معماری در دوره زندیه	۸۱
۶-۴-۶- موقعیت مجموعه زندیه	۸۲
۷-۴-۷- بناهای مجموعه زندیه	۸۴
۱-۷-۴- بناهای حکومتی	۸۶
۲-۷-۴- بناهای دولتی	۸۹
۳-۷-۴- بناهای مذهبی	۹۰

- ۹۱ بناهای عام المنفعه ۴-۷-۴
- بخش دوم: شناخت کلی مجموعه زندیه ۹۳
- ۹۳ باغ نظر در مجموعه زندیه ۸-۴
- ۹۷ ارزش و اهمیت باغ تاریخی نظر ۱-۸-۴
- ۹۸ موقعیت باغ نظر ۲-۸-۴
- ۹۹ روند تغییرات باغ تاریخی نظر ۳-۸-۴
- ۱۰۱ گونه های گیاهی باغ نظر ۴-۸-۴
- ۱۰۳ بررسی وضعیت کالبدی مجموعه زندیه ۹-۴
- ۱۰۳ شبکه ارتباطی و دسترسی ها ۱-۹-۴
- ۱۰۵ سیرکولاسیون ۲-۹-۴
- ۱۰۶ همجواری ها ۳-۹-۴
- ۱۰۹ دید و منظر ۴-۹-۴
- ۱۱۰ دید بسته ۱-۴-۹-۴
- ۱۱۰ دید گسترده ۲-۴-۹-۴
- ۱۱۱ دید منفی ۳-۴-۹-۴
- ۱۱۱ فرصت بصری ۴-۴-۹-۴
- ۱۱۲ منظر طبیعی ۵-۹-۴
- ۱۱۲ کوه ۱-۵-۹-۴
- ۱۱۲ پوشش گیاهی ۲-۵-۹-۴
- ۱۱۲ جهت بادهای غالب و زاویه تابش مطلوب ۳-۵-۹-۴
- ۱۱۳ منظر مصنوع ۶-۹-۴

- ۱۱۳ بناهای تاریخی ۱-۶-۹-۴
- ۱۱۴ بناهای الحاقی ۲-۶-۹-۴
- ۱۱۴ تاسیسات زیرگذر زند ۳-۶-۹-۴
- ۱۱۵ دانه بندی ۴-۶-۹-۴
- ۱۱۹ سبک بناهای مجموعه زندیه ۵-۶-۹-۴
- ۱۱۹ مصالح ۶-۶-۹-۴
- ۱۲۰ کف سازی ۷-۶-۹-۴
- ۱۲۱ مبلمان ۸-۶-۹-۴
- ۱۲۳ تعداد طبقات ۹-۶-۹-۴
- ۱۲۵ تحلیل نما ۱۰-۶-۹-۴
- ۱۲۷ نحوه دفع آبهای سطحی ۱۱-۶-۹-۴
- ۱۲۸ مطالعات فرهنگی ۱۰-۶-۹-۴
- ۱۲۸ مکان های فرهنگی ۱-۱۰-۴
- ۱۲۹ برنامه های فرهنگی ۲-۱۰-۴
- ۱۳۰ مطالعات اجتماعی-اقتصادی ۱۱-۴
- ۱۳۳ فعالیت های جاری در سایت ۱-۱۱-۴
- ۱۳۴ ویژگی های قومی ۲-۱۱-۴
- ۱۳۴ ساختار گروه های شغلی ۳-۱۱-۴
- ۱۳۵ شناخت نقاط ضعف و قوت ۱۲-۴
- ۱۳۵ نقاط ضعف ۱-۱۲-۴

الف: باغ نظر	۱۳۵
ب: مجموعه زندیه	۱۴۱
۴-۱۲-۲-نقاط فوت	۱۴۸
الف: باغ نظر	۱۴۸
ب: مجموعه زندیه	۱۵۳
۴-۱۳- جمع بندی	۱۵۶

❖ فصل پنجم: جمع بندی و ارائه طرح پیشنهادی

۵-۱- مقدمه	۱۶۲
۵-۲- تدوین راهبرد اصلی طراحی	۱۶۲
۵-۲-۱- اهداف و راهبردها	۱۶۳
۵-۲-۲- راه کارها	۱۶۳
۵-۲-۳- اقدامات	۱۶۴
۵-۳- تدوین معیارها، توصیه ها و استانداردهای طراحی	۱۶۴
۵-۳-۱- معیارهای طراحی منظر	۱۶۵
۵-۳-۱-۱- منظر فرهنگی مجموعه های درون شهری	۱۶۵
۵-۳-۱-۲- بافت تاریخی در ارتباط با مجموعه های شهری	۱۶۶
۵-۴- ارائه گزینه های پیشنهادی	۱۷۲
۵-۵- ارزیابی گزینه های پیشنهادی	۱۷۷
۵-۶- ارائه طرح	۱۷۹

فهرست منابع ۱۸۴

چکیده انگلیسی..... ۱۸۹

فهرست جداول

جدول ۱-۲: رویکردهای مرمت شهری در دهه های مختلف ۱۵

جدول ۲-۲: شاخصه های هر یک از معیارهای تعریف شده توسط کمیته میراث جهانی..... ۲۷

جدول ۱-۳: بررسی تطبیقی نمونه های مورد بررسی ۶۵

جدول ۱-۴: وضعیت دمای هوای سالیانه شهر شیراز ۷۲

جدول ۲-۴: تحولات باغ تاریخی نظر در دوره های مختلف ۱۰۱

جدول ۳-۴: گونه های گیاهی موجود در باغ نظر ۱۰۲

جدول ۴-۴: همجواری های مجموعه زندیه..... ۱۰۷

جدول ۵-۴: آثار کالبدی-اجتماعی و اقتصادی اجرای برنامه ها و طرح های شهری ۱۳۱

جدول ۶-۴: تجزیه و تحلیل مسائل کالبدی مجموعه از طریق جدول استراتژیک SWOT ۱۵۷

جدول ۷-۴: تجزیه و تحلیل مسائل فرهنگی-اجتماعی مجموعه از طریق جدول استراتژیک SWOT ۱۵۸

جدول ۸-۴: تجزیه و تحلیل مسائل اقتصادی مجموعه از طریق جدول استراتژیک SWOT..... ۱۵۹

جدول ۹-۴: تجزیه و تحلیل دید و منظر مجموعه از طریق جدول استراتژیک SWOT ۱۶۰

جدول ۱-۵: ارزیابی گزینه های پیشنهادی جهت طراحی ۱۷۸

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۱ : روند مطالعاتی پروژه..... ۲۵

نمودار ۱-۲: روند مدیریت مجموعه تاریخی زندیه ۶۰

فهرست نقشه‌ها

- نقشه ۴-۱: شبکه ارتباطی داخلی و اطراف مجموعه زندیه ۱۰۴
- نقشه ۴-۲: نقشه کاربری ها و همجواری های مجموعه زندیه ۱۰۸
- نقشه ۴-۳: نقشه دید و منظر در مجموعه زندیه ۱۰۹
- نقشه ۴-۴: نقشه تعداد طبقات بناهای مجموعه زندیه ۱۲۴
- نقشه ۴-۵: فعالیت های جاری در سایت ۱۳۳
- نقشه ۵-۱: گزینه پیشنهادی ۱ ۱۷۴
- نقشه ۵-۲: گزینه پیشنهادی ۲ ۱۷۵
- نقشه ۵-۳: گزینه پیشنهادی ۳ ۱۷۶
- نقشه ۵-۴: جانمایی قسمت های مختلف طرح ۱۸۱
- نقشه ۵-۵: پلان پیشنهادی به همراه فضاهای طراحی شده ۱۸۲
- نقشه ۵-۶: بزرگ نمایی فضاهای طرح ۱۸۳
- نقشه ۵-۷: بزرگ نمایی فضاهای طرح ۱۸۴

فهرست تصاویر

- شکل ۱-۱: محدوده پروژه ۵
- شکل ۱-۲: پراکندگی مناظر فرهنگی و طبیعی در نقاط مختلف جهان ۱۳
- شکل ۲-۲: تاترها و مراکز فرهنگی که در قلب محدوده مرکزی شهر استقرار یافته اند، محیط تفریحی و تجاری مطلوبی را پدید می آورند. تقویت قلمرو همگانی و توسعه یک فضای فعالیت بیرونی جدید، ترکیب کاربری ها را در ارگون پرتلند کامل می نمایند. ۱۷

شکل ۲-۳: بسیاری از شهرها برای ایجاد یک هسته شهری متمرکز و فشرده در ساختگاه‌ها و عرصه‌های قابل توسعه موجود ساخت و ساز می‌کنند. حفاظت از ساختمان‌های تاریخی ارزش و اعتبار زیادی را به پارک‌های بوستون (تصویر چپ) و خیابان‌های واشنگتن (تصویر راست) بخشیده است. ۱۸

شکل ۲-۴: توسعه یک فضای باز مرکزی جدید در شهرهایی که از نبود حس مکان در مرکز شهر خود رنج می‌برند، از اهمیت زیادی برخوردار است. در در سینسیتانی اوهایو، یک میدانچه و فضای سبز بزرگ به عنوان مکمل، در فضای مترام اداری هسته مرکزی، ایجاد گردیده است. ۱۹

شکل ۲-۵: کیفیت بالای محیط پیاده، پیاده روی را تشویق نموده و تمایل به استفاده از اتوبوس‌ها و دیگر وسایل حمل و نقل همگانی را افزایش می‌دهد. همچنین خیابان‌های تجاری را برای خریداران دعوت‌کننده تر می‌سازد. خیابان نورث میشیگان در شیکاگو، یکی از موفق‌ترین خیابان‌های پیاده‌مدار در جهان به شمار می‌آید. ۲۱

شکل ۲-۶: تغییر و تبدیل محدوده انبار قدیم به یک مرکز هنری در شهر «الکساندریا» و «ویرجینیا» مردم زیادی را به مغازه‌ها و رستوران‌های موجود در مجاورت آن جذب نمود و حیات و سرزندگی جدیدی را برای این حوزه مرکزی در بعدازظهرها و نیز در ایام تعطیل به ارمغان آورد. ۲۲

شکل ۲-۷: توسعه همه‌جانبه شبکه پیاده در پرتلند، میان هسته تجاری، محلات مسکونی و بسیاری از پارک‌ها و تسهیلات فضای باز در مرکز شهر هم‌پیوندی برقرار می‌کند. ۲۳

شکل ۳-۱: محدوده پروژه میدان عتیق ۴۷

شکل ۳-۲: وضعیت موجود میدان عتیق و فعالیت‌های اطراف آن ۴۷

شکل ۳-۴: دید هوایی میدان (شمال شرق به جنوب غرب) ۴۸

شکل ۳-۳: محدوده پروژه میدان عتیق در زمان سلجوقیان ۴۸

شکل ۳-۵: زاویه جنوب غرب میدان، دید از بیرون ۴۸

شکل ۳-۶: جانمایی قسمت‌های مختلف میدان عتیق ۴۹

شکل ۳-۷: دید به میدان از منار علی ۵۰

- شکل ۳-۸: قسمت هایی از اجرای طرح میدان امام علی..... ۵۰
- شکل ۳-۹: حلقه ترافیکی در اطراف بناهای مجموعه زندیه ۵۳
- شکل ۳-۸: موقعیت مجموعه زندیه در بافت تاریخی ۵۳
- شکل ۳-۱۰: نقشه کاربری های مجموعه تهیه شده توسط مهندسين مشاور نقش جهان پارس ۵۴
- شکل ۳-۱۰: طرح پیشنهادی مهندسين مشاور ۵۵
- شکل ۳-۱۱: ماکت طرح احیای مجموعه زندیه از قسمت انتهایی زیرگذر زند ۵۶
- شکل ۳-۱۲: موقعیت سیوتات ولا و محلات ال راوال و باری گوتیک در بندر بارسلون ۵۸
- شکل ۳-۱۳: موقعیت محله ال راوال و مرکز نمایشگاهی بارسلون ۵۹
- شکل ۳-۱۴: وضعیت ساختمان های محله سیوتات قبل از بازآفرینی ۵۹
- شکل ۳-۱۵: موقعیت محله ال راوال و دهکده المپیک ۶۰
- شکل ۳-۱۶: برگزاری نمایشگاه های هنری در خیابان های ال راوال ۶۱
- شکل ۳-۱۷: ایجاد مکان های جمعی و استراحت در خیابان های محله ال راوال کمک شایانی به برقراری امنیت و بازآفرینی محله نموده است..... ۶۲
- شکل ۳-۱۸: مرکز هنرهای معاصر محله ال راوال ۶۳
- شکل ۴-۱: پلان کلی استان فارس ۶۹
- شکل ۴-۲: جهت باد غالب و امکان قرارگیری ساختمان ۷۳
- شکل ۴-۳: ساختار اصلی کالبدی شیراز در قرن چهارم هجری ۷۴
- شکل ۴-۴: ساختار اصلی کالبدی شیراز در قرن ششم هجری ۷۶
- شکل ۴-۵: ساختار اصلی کالبدی شیراز در قرن یازدهم هجری ۷۷

- شکل ۴-۶: ساختار اصلی کالبدی شیراز در قرن دوازدهم هجری..... ۷۹
- شکل ۴-۷: ساختار اصلی کالبدی شیراز در دوره قاجار ۷۹
- شکل ۴-۸: نقشه مناطق شهرداری شیراز ۸۲
- شکل ۴-۹: محدوده مجموعه زندیه ۸۴
- شکل ۴-۱۰: عناصر شهری مجموعه در دوره زندیه ۸۴
- شکل ۴-۱۱: ارگ کریم خان ۸۶
- شکل ۴-۱۲: فضای داخلی ارگ کریم خان ۸۶
- شکل ۴-۱۳: عمارت دیوانخانه در دوره قاجار ۸۹
- شکل ۴-۱۴: حیاط مسجد وکیل ۹۰
- شکل ۴-۱۵: نمای جنوبی عمارت باغ نظر ۹۳
- شکل ۴-۱۶: سنگاب مسجد وکیل در باغ نظر ۹۴
- شکل ۴-۱۷: سنگ های بکاررفته در عمارت خورشید ۹۵
- شکل ۴-۱۸: کاشیکاری سردر ورودی موزه پارس ۹۶
- شکل ۴-۱۹: موقعیت باغ نظر در مجموعه زندیه ۹۹
- شکل ۴-۲۰: محدوده تقریبی باغ نظر در دوران زندیه ۹۹
- شکل ۴-۲۲: محدوده تقریبی باغ نظر در دوران معاصر ۱۰۰
- شکل ۴-۲۱: محدوده تقریبی باغ نظر در دوران قاجاریه ۱۰۰
- شکل ۴-۲۳: دسترسی های اصلی و فرعی به باغ نظر و مجموعه زندیه ۱۰۳
- شکل ۴-۲۴: سیرکولاسیون مجموعه زندیه قبل از پهلوی ۱۰۵